

İŞSİZLİK VE YOKSULLUK BÜLTENİ

CHP SOSYAL POLİTİKALAR
GENEL BAŞKAN YARDIMCILIĞI

BÜLTEN NO:4
TEMMUZ 2018

Bu sayıda:

2018 Nisan dönemine ait işgücü ve istihdam verileri değerlendirilmiştir.

ÖZET

- 2018 Nisan döneminde işgücüne dahil olanların sayısı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 651 bin kişi artışla 32 milyon 95 bin kişiye, işgücüne katılım oranı da 0,4 puan artışla yüzde 53'e ulaşmıştır.

- 2017 yılı Haziran ayından bu yana ilk defa istihdam artışı 1 milyonun altına düşmüştür. Nisan döneminde, 852 bin yeni iş imkânı yaratılmış, istihdam edilenlerin sayısı 29 milyon 9 bin kişi olmuştur.

- İşgücü ve istihdam rakamlarındaki bu gelişmelerle, istihdam oranı 2018 Nisan döneminde önceki yılın aynı dönemine göre 0,8 puan artarak yüzde 47,9 olmuştur.

- İstihdamın sektörel dağılımına bakıldığında, son bir yılda tarım dışı istihdamın 867 bin kişi arttığı görülmektedir. Tarım dışı istihdamda azalış görülen tek sektör inşaat sektörüdür. İnşaat sektöründe istihdam 2017 Ocak döneminden bu yana ilk kez 32 bin kişi azalmıştır. Mevsim etkilerinden arındırılmış seride ise bir önceki aya göre tarım dışı istihdam 14 bin kişi, toplam istihdam ise 34 bin kişi azalmıştır.

- İstihdamın mesleklere dağılımında, en çok artış gösteren kategori 256 bin kişiyle "hizmet ve satış elemanları" olmuştur. Yaratılan her üç yeni iş imkanından birinin bu meslekte olması, istihdamın niteliği konusunda soru işareti yaratmaktadır.

-2018 yılı Nisan ayında işsiz vatandaşlarımızın sayısı önceki yılın aynı dönemine göre 201 bin kişi azalarak 3 milyon 86 bin kişiye düşmüştür. İşsizlik oranı da geçtiğimiz yıla göre 0,8 puan azalışla yüzde 9,6'ya gerilemiştir.

- Ancak mevsim etkilerinden arındırılmış rakamlar işsizliğin Nisan ayında yeniden artış eğilimine girdiğini göstermektedir.

- 2018 Nisan döneminde mevsim etkilerinden arındırılmış işsiz sayısı önceki aya göre 103 bin kişi artarak 3 milyon 291 bin kişi olmuştur. Bu dönemde mevsim etkilerinden

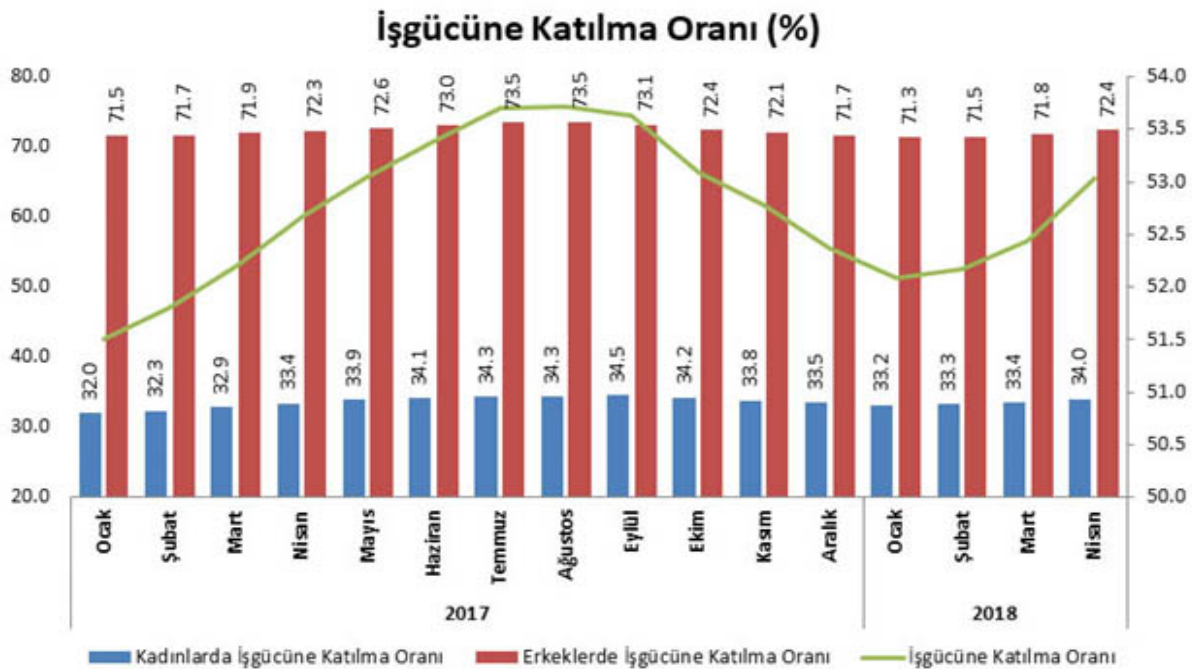
arındırılmış işsizlik oranı da 0,4 puan artışla 10,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Böylece 2017 yılının Aralık ayından beri yüzde 9,9 seviyesinde seyreden mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı yeniden çift haneli olmuştur.

2018 Nisan Dönemi İşgücü Göstergeleri:

2018 Nisan döneminde çalışma çağındaki (15 yaş ve üzeri) nüfus önceki yılın aynı dönemine göre 810 bin kişi artarak 60 milyon 519 bin kişi olmuştur. Çalışma çağındaki nüfustaki bu artış, 2014 yılında başlayan mevcut seride görülen en düşük artıştır.

Aynı dönemde, işgücüne dahil olanların sayısı ise 651 bin kişilik artışla 32 milyon 95 bin kişiye ulaşmıştır. Çalışma çağındaki nüfusta artışın sınırlı kalmasının da etkisiyle, işgücündeki 651 bin kişilik artış işgücüne katılım oranını 0,4 puan artırarak yüzde 53'e taşımıştır. İşgücündeki 651 bin kişilik artışın 321 bini erkeklerdeki, 329 bini ise kadınlardaki işgücü artışından kaynaklanmaktadır.

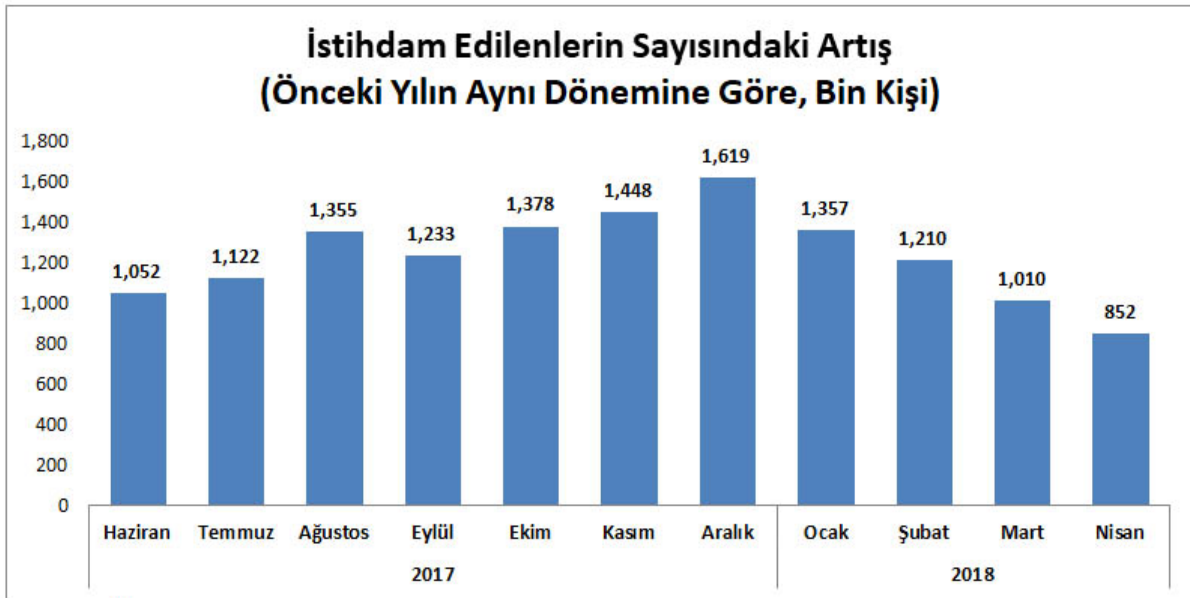
2018 Nisan döneminde kadınların işgücüne katılım oranı erkeklerden daha hızlı artmıştır. Erkeklerde işgücüne katılım oranı önceki yılın aynı dönemine göre 0,1 puan gibi sınırlı bir artış gösterirken, kadınlarda işgücüne katılma oranı 0,6 puan yükselmiştir. Ancak işgücüne katılımda kadınlar ile erkekler arasındaki makas hala çok açıktır. 2018 Nisan dönemi itibariyle erkeklerde işgücüne katılma oranı yüzde 72,4 iken kadınlarda bu oran yüzde 34,0 seviyesindedir.

Kaynak: TÜİK

2018 Nisan Dönemi İstihdam Göstergeleri:

2018 Nisan döneminde, önceki yılın aynı dönemine göre 852 bin kişiye yeni iş imkânı yaratılmış, böylece istihdam edilenlerin sayısı 29 milyon 9 bin kişiye ulaşmıştır. **Verilen istihdam teşviklerinin de etkisiyle 2017 yılı Haziran-Aralık döneminde artışa geçen istihdam rakamı bundan sonra azalmaya başlamış ve Nisan ayında da ilk defa 1 milyonun altına düşmüştür.**

Kaynak: TÜİK

Nisan ayında geçen yılın aynı ayına göre istihdam edilenlerin sayısındaki artışın 469 bini erkeklerdeki, 383 bini de kadınlardaki istihdam artışından kaynaklanmaktadır. İstihdam oranı ise 2018 Nisan döneminde önceki yılın aynı dönemine göre 0,8 puanlık artışla yüzde 47,9 olmuştur.

İstihdam artışının sektörlere dağılımına bakıldığında son bir yılda tarım sektöründe istihdamın 15 bin kişi azaldığı, tarım dışı sektörlerde istihdamın 867 bin kişi arttığı görülmektedir. **Tarım dışında istihdam azalışı görülen tek sektör inşaat sektörüdür. Sektörde son bir yılda istihdam 32 bin kişi azalmıştır. Bu, 2017 Ocak döneminden bu yana kaydedilen ilk düşüştür.**

Sanayi sektöründe istihdam 277 bin kişi, hizmetler sektöründe istihdam 624 bin kişi artmıştır. Bu dönemde istihdamdaki artışın lokomotifi yine hizmetler sektörü olmuştur.

Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel istihdam serilerine bakıldığında ise aylık istihdam artışının hizmet sektöründe 6 bin kişiyle, sanayi sektöründe ise 32 bin kişiyle sınırlı kaldığı, inşaat sektöründeki istihdamın 52 bin kişi azaldığı görülmektedir. Böylece, tarım dışı sektörlerde toplam istihdam 14 bin kişi düşmüştür. Tarım sektöründeki 20 bin kişilik istihdam azalışıyla birlikte, 2018 Nisan döneminde Türkiye’de mevsim etkilerinden arındırılmış istihdamın önceki aya göre 34 bin kişi azaldığı anlaşılmaktadır.

Tablo 1: İstihdamın Sektörlere Göre Dağılımı

<i>(Bin Kişi)</i>	Nisan		Fark
	2018	2017	
Toplam	29,009	28,157	852
Tarım	5,305	5,320	-15
Tarım Dışı	23,704	22,837	867
Sanayi	5,649	5,372	277
İnşaat	2,155	2,187	-32
Hizmet	15,901	15,277	624
<i>Mevsimsel Düzeltilmiş (Bin Kişi)</i>	2018		Aylık Fark
	Nisan	Mart	
Toplam	28,818	28,852	-34
Tarım	5,350	5,370	-20
Tarım Dışı	23,468	23,482	-14
Sanayi	5,650	5,618	32
İnşaat	2,108	2,160	-52
Hizmet	15,710	15,704	6

Kaynak: TÜİK

Hizmet sektöründe yaratılan istihdamın dağılımına bakıldığında dikkat çekici bir tabloyla karşılaşılmaktadır. Buna göre alt sektörlerde en fazla artış 295 bin kişiyle “kamu yönetimi ve savunmada”, 192 bin kişiyle “insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetlerinde” ve 163 bin kişiyle “konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinde” görülmektedir. Buna karşın “idari ve destek hizmet faaliyetlerinde” istihdam 377 bin kişi azalmıştır. Seride daha önce dikkat çekici istihdam azalışı görülmeyen idari ve destek hizmet faaliyetlerinde son iki ayda görülmeye başlanan düşüşün bu aylardaki taşerondan kadroya geçiş uygulamalarıyla alakalı olabileceği düşünülmektedir.

İstihdamın mesleklere dağılımında, en çok artış gösteren kategori 256 bin kişiyle “hizmet ve satış elemanları” olmuştur. Yaratılan her üç yeni iş imkanından birinin bu meslekte olması, istihdamın niteliği konusunda soru işareti yaratmaktadır. Aynı dönemde istihdamın en çok arttığı diğer meslekler ise sırasıyla 129 bin kişilik artışla “sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar”, 119 bin kişilik artışla “tesis ve makine operatörleri ve montajcılar”dır.

Yine bu dönemde kayıt dışı istihdam artmaya devam etmiştir. Kayıt dışı istihdam son bir yılda tarım dışı sektörlerde 168 bin kişi artarken, tarımda 31 bin kişi düşmüş, toplamda 136 bin kişilik artışla 9 milyon 670 bin kişiye ulaşmıştır. Kayıt dışı istihdamın, özellikle “kendi hesabına çalışanlar”da kayıt dışılığın artması nedeniyle yükseldiği görülmektedir. 2018 Nisan döneminde tarımda ve tarım dışı sektörlerde, kendi hesabına ve esas işlerinden dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıt olmadan çalışanların sayısı 244 bin kişi artmıştır. Aynı dönemde kayıt dışı ücretsiz aile işçilerinin sayısı ise 215 bin kişi düşmüştür. **2018 başından beri yüzde 32 civarında seyreden kayıt dışı istihdam oranı Nisan’da yüzde 33,3’e çıkmıştır. Son bir yılda yaratılan her 100 kişilik istihdamın 16’sı kayıt dışında kalmıştır.**

Sosyal Güvenlik Kurumu’nun verilerine bakıldığında ise aktif sigortalı sayısının son bir yılda 703 bin 557 kişi artarak 22 milyon 407 bin kişiye ulaştığı görülmektedir. Artışın büyük kısmı daha önceki dönemlerde olduğu gibi 4/a sigortalıların sayısındaki artıştan kaynaklanmaktadır.

Tablo 2. Aktif Sigortalı Sayıları

Sigorta Türü	2017 Nisan	2018 Nisan	Fark
4/a	15,883,107	16,437,334	554,227
4/b	2,849,954	2,957,212	107,258
4/c	2,970,797	3,012,869	42,072
Toplam	21,703,858	22,407,415	703,557

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu

2018 yılının ilk dört ayındaki gelişmelere bakıldığında ise istihdam edilenlerin sayısındaki artışın yavaşlamasına paralel olarak aktif sigortalı sayısındaki artışın da yavaşladığı anlaşılmaktadır. Yine aktif 4/a sigortalılar içinde en büyük grubu oluşturan zorunlu sigortalıların sayısındaki artış, benzer şekilde yavaşlamıştır.

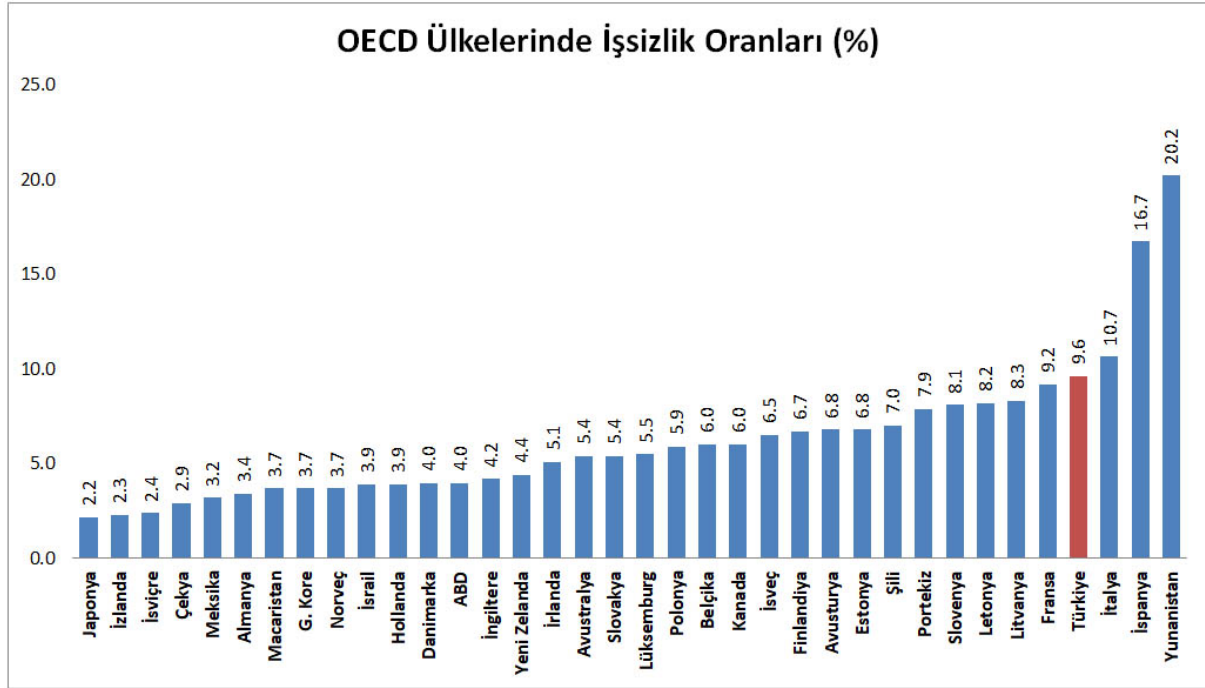
Tablo 3. 4/a Kapsamındaki Aktif Sigortalıların Alt Detayları

	2016	2017			
		Ocak	Şubat	Mart	Nisan
I- AKTİF SİGORTALILAR	15,355,158	15,048,220	15,118,482	15,579,941	15,883,107
1 - Zorunlu	13,415,843	13,115,945	13,126,079	13,558,783	13,849,359
2 - Çırak	1,170,080	710,640	509,428	468,782	457,249
3 - Yurt dışı Topluluk	24,710	24,280	23,482	23,608	23,397
4 - Tarım (4/a)	36,125	31,282	31,037	29,636	29,699
5 - Diğer Sigortalılar	349,055	349,354	347,566	346,456	341,987
6 - Stajyer ve Kursiyerler	359,345	816,719	1,080,890	1,152,676	1,181,416
	2017	2018			
		Ocak	Şubat	Mart	Nisan
I- AKTİF SİGORTALILAR	16,369,073	16,038,268	16,018,220	16,234,723	16,437,334
1 - Zorunlu	14,477,817	14,218,231	14,127,524	14,325,806	14,527,332
2 - Çırak	368,373	358,453	362,732	358,143	355,495
3 - Yurt dışı Topluluk	21,592	21,727	22,084	22,090	22,145
4 - Tarım (4/a)	50,602	48,136	48,031	47,915	47,666
5 - Diğer Sigortalılar	314,634	311,877	307,067	300,038	296,050
6 - Stajyer ve Kursiyerler	1,136,055	1,079,844	1,150,782	1,180,731	1,188,646
	Fark (2017-2016)	Fark (2018-2017)			
		Ocak	Şubat	Mart	Nisan
I- AKTİF SİGORTALILAR	1,013,915	990,048	899,738	654,782	554,227
1 - Zorunlu	1,061,974	1,102,286	1,001,445	767,023	677,973
2 - Çırak	-801,707	-352,187	-146,696	-110,639	-101,754
3 - Yurt dışı Topluluk	-3,118	-2,553	-1,398	-1,518	-1,252
4 - Tarım (4/a)	14,477	16,854	16,994	18,279	17,967
5 - Diğer Sigortalılar	-34,421	-37,477	-40,499	-46,418	-45,937
6 - Stajyer ve Kursiyerler	776,710	263,125	69,892	28,055	7,230

Kaynak: SGK

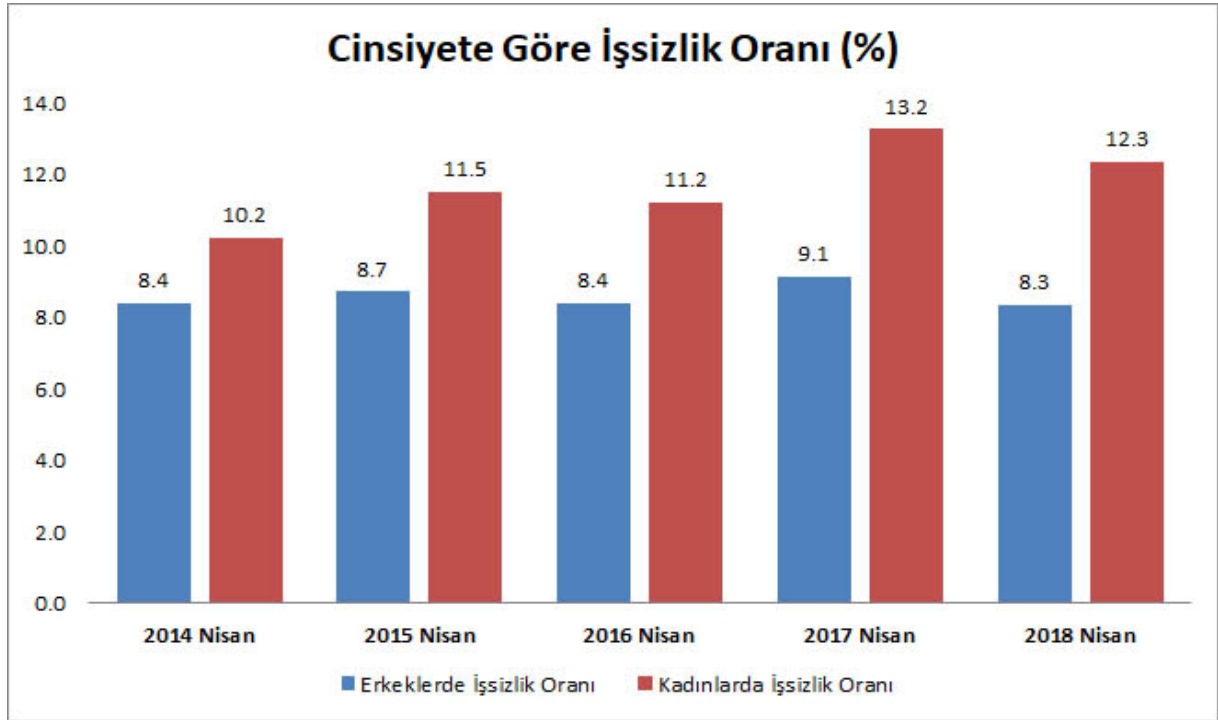
2018 Nisan Dönemi İşsizlik Göstergeleri:

2018 yılı Nisan ayında işsiz vatandaşlarımızın sayısı önceki yılın aynı dönemine göre 201 bin kişi azalarak 3 milyon 86 bin kişiye düşmüştür. İşsizlik oranı da 0,8 puan azalışla yüzde 9,6'ya gerilemiştir. Türkiye OECD ülkeleri içerisinde işsizliğin en yüksek olduğu dördüncü ülke konumundadır.

Kaynak: tradingeconomics.com, en güncel veriler itibariyle

İşsizlerdeki azalmanın 53 bini kadın işsiz sayısındaki, 149 bini de erkek işsiz sayısındaki azalmadan gelmiştir. Böylece kadınlarda işsizlik oranı 0,9 puan azalışla yüzde 12,3'e, erkeklerde işsizlik oranı 0,8 puan azalışla yüzde 8,3'e gerilemiştir. Nisan dönemleri itibariyle 2014 yılından beri artan kadın ve erkek işsizlik oranı arasındaki fark, 2018'de bir önceki yıl seviyesinde kalmıştır.

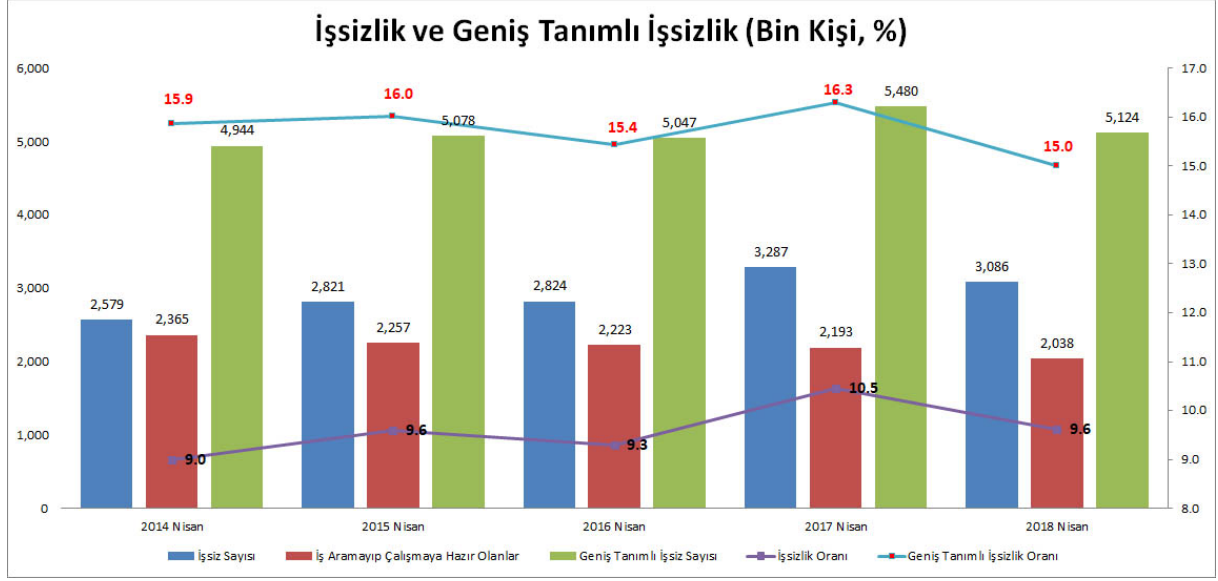

Kaynak: TÜİK

Bununla birlikte, çalışmaya hazır olduğu halde iş bulma ümidini yitirdiği veya çeşitli nedenlerle iş aramaktan vazgeçtiği için işgücü piyasasıyla bağı zayıflamış kişileri de içeren **“geniş tanımlı işsiz sayısı”¹ halen 5 milyonun üzerindedir. Geniş tanımlı işsizlik oranı ise yüzde 15 seviyesindedir.**

Türkiye’de çalışmaya hazır olduğu halde iş aramayan kişilerin sayısı 2018 Nisan ayı itibarıyla 2 milyondan fazladır. Bu kişilerin 538 bini iş bulma ümidi kalmadığı için işgücü piyasasından çekilmiştir. Diğer taraftan, 11 milyon civarında kadın, ev işleriyle meşgul olduğu için işgücüne dahil değildir.

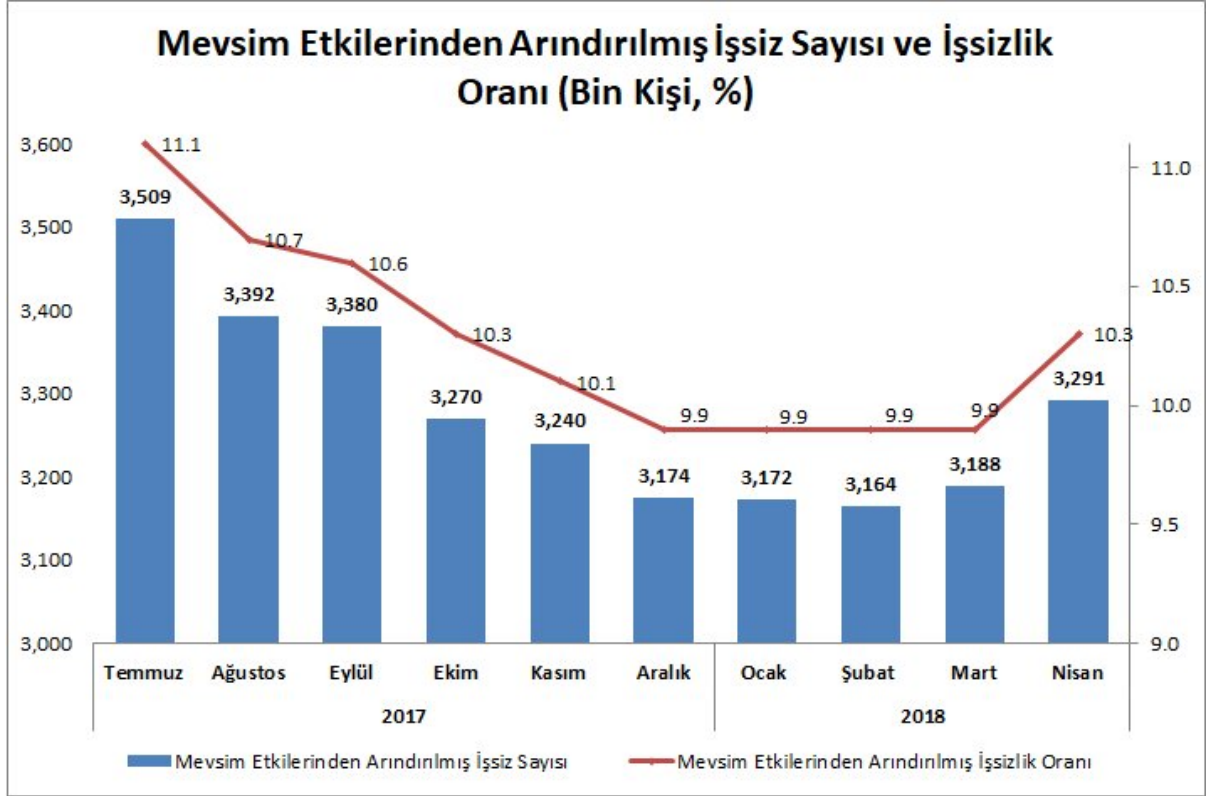
¹ Geniş tanımlı işsiz sayısı ve işsizlik oranının hesaplanmasında, “iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar (iş bulma ümidi olmayanlar + Diğer)” hesaba katılmıştır.

Kaynak: TÜİK, kendi hesaplamamız

Yine 2018 Nisan döneminde genç işsizlerin sayısı 134 bin kişilik gerilemeyle 839 bine inmiş, gençlerde işsizlik oranı 2,9 puanlık gerilemeyle yüzde 16,9 olmuştur. Buna karşın mevsim etkilerinden arındırılmış rakamlarla genç nüfusta işsizlik oranı hala yüzde 17,9 seviyesindedir. Eğitim düzeyine göre işsiz sayısına bakıldığında ise üniversite mezunu işsizlerin sayısının önceki yılın aynı dönemine göre 22 bin kişilik azalışla 820 bine gerilediği görülmektedir. 2018 Nisan döneminde 15-29 yaş aralığında olup ne işte ne istihdamda olanların sayısı önceki yılın aynı dönemine göre 127 bin kişi düşmekle birlikte hala 4,5 milyon kişi civarındadır.

Bir önceki yılın aynı dönemine göre işsiz sayısındaki ve işsizlik oranındaki düşüş mevsim etkilerinden arındırılmış rakamlara bakıldığında farklılaşmaktadır. Geçtiğimiz yılın başından beri düşme eğiliminde olan mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı Nisan ayında yeniden artmaya başlamıştır.

Kaynak: TÜİK

2018 Nisan döneminde mevsim etkilerinden arındırılmış işsiz sayısı önceki aya göre 103 bin kişi artarak 3 milyon 291 bin kişi olmuştur. Bu dönemde mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı da 0,4 puan artışla 10,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Böylece **2017 yılının Aralık ayından beri yüzde 9,9 seviyesinde seyreden mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı yeniden çift haneli olmuştur**. Son 6 aydır düşen mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı da Mart ayında 0,1 puan artışla yüzde 11,8'e, Nisan döneminde de 0,4 puanlık artışla yüzde 12,2'ye çıkmıştır.

Bütün bunlar son bir kaç yıldır devlet tarafından ekonomiye verilen teşviklerin etkisinin azalmaya başladığını ve önümüzdeki dönemde işsizlik oranlarının yeniden artma eğilimine gireceğini göstermektedir.

Tablo 4. Özet İşgücü ve İstihdam Göstergeleri

	Nisan		Fark
	2018	2017	
(Bin Kişi)			
15+ Yaş Nüfus	60,519	59,709	810
İşgücü	32,095	31,444	651
İstihdam	29,009	28,157	852
İşsiz	3,086	3,287	-201
Geniş Tanımlı İşsiz	5,124	5,480	-356
(Oranlar, %)			
İşgücüne Katılma Oranı	53.0	52.7	0.4
İstihdam Oranı	47.9	47.2	0.8
İşsizlik Oranı	9.6	10.5	-0.8
Tarım Dışı İşsizlik Oranı	11.4	12.4	-1.0
Geniş Tanımlı İşsizlik Oranı	15.0	16.3	-1.3
Genç İşsizlik Oranı	16.9	19.8	-2.9
	2018		Aylık Fark
	Nisan	Mart	
Mevsimsel Düzeltilmiş			
(Bin Kişi)			
İşgücü	32,109	32,039	70
İstihdam	28,818	28,852	-34
İşsiz	3,291	3,188	103
(Oranlar, %)			
İşgücüne Katılma Oranı	53.1	53.0	0.1
İstihdam Oranı	47.6	47.7	-0.1
İşsizlik Oranı	10.3	9.9	0.4
Tarım Dışı İşsizlik Oranı	12.2	11.8	0.4
Genç İşsizlik Oranı	17.9	18.1	-0.2

Kaynak: TÜİK